

Luboš Švec

Posudek bakalářské závěrečné práce Jakuba Žilky, *Příčiny proměny finské zahraniční politiky na přelomu 80. a 90. let*, Praha, FSV UK 2011, 45 s.

Bakalářská práce Jakuba Žilky nezpracovává nové téma; přistoupením Finska se zabýval Michal Částek ve své doktorské disertaci, úspěšně obhájené na IMS roku 2005. Částkova disertace a jím publikované další články tvoří základní pilíř, na nějž J. Žilka nejvíce odkazuje. Autor pro práci použil relevantní anglicky psané práce jak finských politiků i vědců, tak i dalších odborníků vztahující se k problematice. K výběru literatury lze jen připomenout, že vhodnější než uvedené stručné dějiny M. Häikio by byla základní syntéza k finským politickým dějinám 19. a 20. století Jussila, O. a kol., *From Grand Duchy to a Modern State: A Political History of Finland Since 1809*.

Autor cituje i finské noviny Helsingin Sanomat. Není patrné, zda znalost finštiny mu umožnila pracovat s finským textem nebo anglojazyčnou mezinárodní verzí nebo cituje na základě textu jiných autorů? Patrně platí poslední varianta, ale v odkazech je pouze odkaz na původní zdroje bez zmínky převzetí z prací jiných autorů. V práci chybí bohužel rozlišení primárních a sekundárních zdrojů. Při argumentaci v textu chybí odkazy na autory – viz. např. s. 24, druhý odstavec.

Práce má logickou strukturu, autor rozebírá objektivní a subjektivní faktory působící na změnu finské politiky. V souladu s použitou literaturou dochází k závěru, že patrně nejvýraznějším podnětem pro finské připojení k ES (později EU) bylo švédské rozhodnutí o přihlášce do ES. Autor však nezmiňuje klíčový fakt – švédská přihláška do ES nebyla konzultována s Finskem a byla tak pro finské politiky neočekávaným a vzhledem k nadstandardní úrovni vztahů i nemilým překvapením, na nějž museli rychle reagovat, aby se země neocitla v izolaci.

Autor správně charakterizuje v podstatě přetrvávající tradiční linii a značně opatrnickou politiku prezidenta M. Koivista, projevující se zásadní podporou M. Gorbačeva a zřetelně odmítavým vztahem k jakýmkoliv projevům dezintegrace SSSR. V souvislosti s uvolňováním vztahu SSSR a Finska na přelomu 80. a 90. let bylo možné zmínit, že ještě před zánikem SSSR došlo ke zrušení některých vojenských omezení vyplývajících z mírové smlouvy a posílení finského postavení včetně i určitého posunu v otázce uznávání neutrality sovětskou stranou. V pasážích věnovaných diskusi o neutralitě, vztahu k východnímu sousedovi a evropské integraci bylo žádoucí charakterizovat postoj klíčových politických stran a difference mezi aktéry finské politiky, což autor může doplnit během obhajoby.

Nepříliš rozsáhlá práce přehledového charakteru (66 217 znaků) nebyla průběžně konzultována. Obsahuje více překlepů a pravopisných chyb – mj. křestní jméno prezidenta Kekkonena nebylo Uhro (s.14, 15, 18), ale Urho! Smlouva o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci byla uzavřena roku 1948 a ne 1848 (s.14).

Práci hodnotím jako slabší průměr - stupněm dobře.

.....

Doc. PhDr. Luboš Švec, CSc.